

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTERIJOJE ATLIKTO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO
REZULTATŲ

2014 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-20-3-43

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>TURINYS</u>	<u>2</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>4</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>6</u>
<u>1. pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>6</u>
<u>2. pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų</u>	<u>6</u>
<u>3. pastebėjimai dėl valstybės Lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</u>	<u>9</u>
3.1. Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo	9
3.1.1. Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti skirtų lėšų	9
3.1.2. Dėl Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos finansavimo	11
3.2. Dėl lėšų susisiekimui vandens keliais užtikrinti naudojimo	13
3.3. Dėl ministerijai pavaldžios įstaigos viešųjų pirkimų	14
3.4. Dėl valstybės įmonės savininko kapitalo didinimo	15
3.5. Dėl turto perdavimo valstybės įmonėms	17
3.6. Dėl investicijų projektų vykdymo	18
<u>4. KITI PASTEBĖJIMAI</u>	<u>20</u>
<u>5. Rekomendacijos</u>	<u>24</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>27</u>

ĮŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2014 metams planavimą teisėtumo požiūriu; 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Ministerijos svarbiausi veiklos tikslai: formuoti valstybės politiką transporto sistemos funkcionavimo ir visų rūšių transporto infrastruktūros plėtros, keleivių ir krovinių vežimo geležinkelių, kelių, jūrų, vidaus vandenų, oro transportu, visų rūšių transporto saugaus eismo, kombinuoto vežimo, transporto tranzito ir logistikos, elektroninių ryšių ir pašto, informacinės visuomenės ir valstybės informacinių išteklių plėtros srityse, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą; formuoti bendrą valstybės politiką pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais ir su tuo susijusios veiklos srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą. Adresas: Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius, identifikavimo kodas 188620589.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Audituojamu laikotarpiu Susisiekimo ministerijai vadovavo ministras Rimantas Sinkevičius. Vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Gelena Viduto.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Susisiekimo ministerijos 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje 2013 m. pradžioje turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 14 249 153,2 tūkst. Lt, pabaigoje – 15 292 652,2 tūkst. Lt.

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, kurie parengti pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos 2013 metais vykdė 6 programas (žr. 1 priedą). Šioms programoms įgyvendinti panaudota 2 370 738,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 1 907 543,9 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų – 40 709,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 463 194,4 tūkst. Lt turtui įsigyti.

2013 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ataskaitos sudarytos ministerijos ir 8-į jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Vertinome ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atlikome audito procedūras:

- Išlaidų srityje vertinome prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio mokėjimo, pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai, socialinių išmokų, komandiruočių, dotacijų, subsidijų ir kt. išlaidų teisėtumą;

- Turto srityje vertinome įsipareigojimų suderinimą, turto naudojimo, nurašymo ir perdavimo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) nekilnojamojo turto valdymo teisėtumą;
- Valstybės investicijų projektų srityje vertinome ministerijos veiksmus vykdant investicijų projektų kontrolę (informacijos surinkimą, sistemimą, analizę), kaip laikomasi teisės aktų nuostatų planuojant ir naudojant valstybės biudžeto lėšas, skirtas valstybės kapitalo investicijoms.

Atliekant minėtas audito procedūras vadovautasi teisės aktais, kurie yra pateikti 2 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme juos lėmusias priežastis, įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Atlikę audito procedūras, Susisiekimo ministerijos 2013 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų reikšmingų išskiepymų nenustatėme.

2. PASTEBĖJIMAI DĖL KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ

Valstybės kontrolė ankstesnio¹ ir šio audito metu² atkreipia ministerijos dėmesį, kad asignavimai kitiems subjektams, kurie atitinka Biudžeto sandaros įstatyme nustatytą kito subjekto apibūdinimą, buvo suplanuoti ir skirti ne pagal visus išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Kiti subjektai yra asignavimų valdytojų programų vykdytojai, kuriems galimybė gauti biudžeto lėšas numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose arba Vyriausybės nutarimuose. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais³ ir Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 17, 18 ir 79¹ punktais⁴, valstybės biudžeto asignavimai kitų subjektų finansavimui turi būti planuojami ir skiriami pagal visus ekonominės klasifikacijos straipsnius. Audito metu nustatėme, kad ministerija dalį (242 203,3 tūkst. Lt) biudžeto asignavimų kitiems subjektams suplanavo ir skyrė ne pagal jų ekonominę paskirtį: darbo užmokesčiui, išlaidoms ar turtui įsigyti.

Nustatyti atvejai dėl asignavimų skyrimo kitiems subjektams

- Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija iš Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimo programoje numatytų asignavimų pervedė 241 703,3 tūkst. Lt, iš jų 237 517,8 tūkst. Lt pagal sudarytas su valstybinės reikšmės kelių prižiūrinčiomis valstybės įmonėmis privalomų kelių priežiūros darbų (užduočių) finansavimo sutartis iš straipsnio „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ (2.2.1.1.1.15), 3 565,0 tūkst. Lt Policijos departamentui iš straipsnio „Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams“ (2.8.1.1.1.2) ir

¹ Valstybės kontrolės 2013-07-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-20-4-86 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ skelbiama tinklalapyje www.vkontrolė.lt.

² Valstybės kontrolės raštai: 2014-06-27 Nr. S-(20-3331)-1668 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“, 2014-06-30 Nr. S-(20-3331)-1705 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946, 2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcijos).

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2004-06-15 nutarimo Nr. 751, 2011-06-08 nutarimo Nr. 681 redakcijos).

620,5 tūkst. Lt viešajai įstaigai Kelių ir transporto tyrimo institutui už 2012 metais atliktus darbus⁵ iš straipsnio „Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams“ (2.8.1.1.1.2), o ne pagal jų ekonominę paskirtį, mokant iš atitinkamų išlaidų straipsnių – darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (2.1.1.1.1.1, 2.1.2.1.1.1), prekių ir paslaugų naudojimo (2.2.1.1.1.2 – 2.2.1.1.1.30), materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo (3.1.1.).

- Ministerija pagal su akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“ 2013-07-02 sudarytą valstybės biudžeto lėšų, skirtų programos „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas“ priemonei (LED šviestuvams įrengti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose) vykdyti, naudojimo sutartį Nr.1F-119 pervedė 500,0 tūkst. Lt iš straipsnio „Kitos išlaidos, pervedamos lėšos (kapitalui formuoti)“ (2.8.1.2.1.1), o ne iš straipsnio „Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos“ (3.1).

Įgyvendinant ankstesnio audito metu⁶ teiktą rekomendaciją - užtikrinti, kad kitiems subjektams (vienuolikai valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių ir Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos) valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami ir skirstomi teisės aktų nustatyta tvarka, Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos raštu⁷ kreipėsi į Finansų ministeriją, prašydama paaiškinti, kaip planuojamos lėšos minėtiems subjektams.

Finansų ministerija rašte⁸ nurodė, kad, atsižvelgusi į išlaidų pobūdį, lėšas Policijos departamentui ir vienuolikai valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių turėtų planuoti atitinkamame ekonominės klasifikacijos straipsnyje: Policijos departamentui – iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.8.1.1.1.2. „Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams“, o valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčioms valstybės įmonėms, kurios Lietuvos automobilių kelių direkcijos užsakyму atlieka tam tikros apimtys gamybinio-ūkinio pobūdžio paslaugas, t. y. prižiūri valstybinės reikšmės kelius, – ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.2.1.1.1.15 „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“. Ministerija informavo, kad norėdama išvengti skirtingo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatų traktavimo ji rengia įstatymo pakeitimo projektą.

Susisiekimo ministerija, atsižvelgdama į Valstybės kontrolės rekomendacijas⁹, kreipėsi¹⁰ į Finansų ministeriją prašydama paaiškinti, kaip teisingai suplanuoti valstybės biudžeto asignavimus kitam subjektui akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“. Finansų ministerija nurodė¹¹, kad valstybės biudžeto asignavimai, skirti akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo išlaidoms sumažinti, turėtų būti planuojami ekonominės klasifikacijos straipsnyje 2.8.1.2.1.1. „Kitos išlaidos, pervedamos lėšos (kapitalui formuoti)“.

⁵ Susisiekimo ministerijos, Lietuvos automobilių kelių direkcijos ir viešosios įstaigos Kelių ir transporto tyrimo instituto 2012-12-19 valstybės biudžeto lėšų, skirtų priemonei „Tirti valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros būklę ir rengti pasiūlymus kelių plėtros programoms“ vykdyti, naudojimo sutartis Nr. 1F-323/2012-12-27 S-916.

⁶ Valstybės kontrolės 2013-07-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-20-4-86 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ skelbiama tinklapyje www.vkontrolė.lt

⁷ Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2013-08-22 raštas Nr. (3.32)2-4995 „Dėl išlaidų ekonominės klasifikacijos taikymo“.

⁸ Finansų ministerijos 2013-10-10 raštas Nr. ((2.33-01)-5K-1318919)-6K-1308371 „Dėl išlaidų ekonominės klasifikacijos taikymo“.

⁹ Pateiktos 2014-05-16 elektroninėmis priemonėmis.

¹⁰ Susisiekimo ministerijos 2014-05-26 pateikta elektroninėmis priemonėmis.

¹¹ Ten pat.

Pažymėtina, kad Finansų ministerija ir Valstybės kontrolė laikosi skirtingų nuomonių vertinant valstybės biudžeto lėšų kitiems subjektams planavimą ir skyrimą, tačiau norime atkreipti dėmesį, kad Valstybės kontrolės vertinimai visais atvejais yra pagrįsti esamu teisiniu reglamentavimu, pagal kurį lėšos kitiems subjektams (nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms arba nebiudžetinėms įstaigoms) finansuoti turi būti planuojamos ir skiriamos pagal visus išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Tam tikrais atvejais kiti subjektai (valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija, viešosios įstaigos Kelių ir transporto tyrimo institutas ir Aukštaitijos siaurasis geležinkelis) 2013 metais buvo finansuojami laikantis teisės aktų reikalavimų, t. y. valstybės biudžeto asignavimai minėtiems subjektams programų priemonėms vykdyti buvo suplanuoti ir skirti pagal visus išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Dėl nurodytų dalykų Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) skirti 242 203,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimai detalai nepaskirstyti pagal išlaidų ekonominę paskirtį, todėl neparodo tikrosios šių išlaidų panaudojimo paskirties.

Dėl to, kad ministerija dalį (242 203,3 tūkst. Lt) biudžeto asignavimų kitiems subjektams (akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“, viešajai įstaigai Kelių ir transporto tyrimo institutui, vienuolikai valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių ir Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos) suplanavo ir skyrė ne pagal jų ekonominę paskirtį (darbo užmokesčiui, išlaidoms ar turtui įsigyti) Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) nurodyti panaudoti asignavimai neparodo tikrosios šių išlaidų ekonominės paskirties.

Susisiekimo ministerijoje ir jai pavaldžioje įstaigoje Pasienio kontrolės punktų direkcijoje prie Susisiekimo ministerijos nustatyta atvejų, kai išlaidos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) buvo nurodytos pagal išlaidų straipsnius, neatitinkančius išlaidų ekonominės paskirties (nesilaikyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos reikalavimų¹²).

Nustatyti atvejai

- Ministerija valstybės įmonei Tarptautiniam Vilniaus oro uostui pagal valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį¹³ apmokėjo išlaidas (2 050,0 tūkst. Lt) už transporto paskirties pastato rekonstrukciją iš neteisingo 3.1.1.2.1.3. straipsnio „Kiti pastatai ir statiniai“ (turėjo mokėti iš straipsnio „Negyvenamieji pastatai“ (3.1.1.2.1.2.)).
- Pasienio kontrolės punktų direkcija avansą¹⁴ už Medininkų pasienio kontrolės punkto eismo valdymo sistemos modernizavimo ir plėtos paslaugas 100,0 tūkst. Lt neteisingai sumokėjo iš 3.1.1.2.1.2 straipsnio „Negyvenamieji pastatai“ (turėjo mokėti iš straipsnio 3.1.2 „Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“).

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085, 2012-06-07 įsakymo Nr. 1K-218 redakcijos).

¹³ Susisiekimo ministerijos ir valstybės įmonės Tarptautinio Vilniaus oro uosto 2013-04-25 valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartis Nr. 1F-77 (2013-12-18 sutarties Nr. 1F-274 redakcija).

¹⁴ Pasienio kontrolės punktų direkcijos ir uždarnosios akcinės bendrovės 2013-12-20 Medininkų pasienio kontrolės punkto eismo valdymo sistemos modernizavimo ir plėtos paslaugų sutartis Nr. 4-113.

Atsižvelgdama į Valstybės kontrolės rekomendacijas¹⁵ ir į Finansų ministerijos leidimą¹⁶ iki 2014 m. gegužės 31 d. ištaisyti valstybės biudžeto vykdymo ataskaitas, Susisiekimo ministerija patikslino duomenis (2 150,0 tūkst. Lt) Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, todėl joje nurodyti duomenys atitinka padarytų išlaidų ekonominę paskirtį.

Kitose biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarančiose ataskaitose reikšmingų neatitikimų nenustatyta.

3. PASTEBĖJIMAI DĖL VALSTYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

3.1. Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo

3.1.1. Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti skirtų lėšų

Susisiekimo ministerija vykdo Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimo programą. Į šią programą integruota Kelių priežiūros ir plėtros programa, kurios finansavimą ir administravimą įgaliota vykdyti Lietuvos automobilių kelių direkcija¹⁷. Kelių priežiūros ir plėtros programos tikslas – kaupti ir naudoti lėšas automobilių kelių tinklui plėsti, modernizuoti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme yra nustatyti programos finansavimo šaltiniai. Ši programa finansuojama iš atskiroje valstybės biudžeto (išdo) sąskaitoje kaupiamos konkrečios valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies, kurią sudaro atskaitymai nuo akcizų ir transporto priemonių mokesčiai bei lėšos iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariaja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, įrengta valstybinės reikšmės keliuose¹⁸.

Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme¹⁹ nurodyta, kad programos, kuri finansuojama iš konkrečios valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies, kurios panaudojimo apimtis ir tikslinė paskirtis nurodyta įstatyme ir (arba) Vyriausybės nutarime, sąmata negali viršyti 85 procentų patvirtintos sumos. Programos sąmata dėl likusios sumos tikslinama 2013 m. spalio mėnesį, suderinus su Finansų ministerija ir jai įvertinus trijų ketvirčių pajamų iš mokesčių, iš kurių dalies finansuojama programa, surinkimo duomenis ir per metus numatomą surinkti sumą. Šiuo įstatymu Kelių priežiūros ir plėtros programai vykdyti patvirtinta 1 238 035,0 tūkst. Lt. Įstatymo 2 priedėlyje

¹⁵ Pateiktos 2014-05-16 elektroninėmis priemonėmis.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014-04-07 raštas Nr. ((3.5.1-04)-6K)-1402918 valstybės biudžeto asignavimų valdytojams „Dėl 2013 metų biudžeto vykdymo suvestinių ataskaitų rinkinių taisymo“.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-04-21 nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos Kelių priežiūros ir plėtros programai finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ 3 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, 2000-10-12 Nr. VIII-2032 (2004-11-09 įstatymo Nr. IX-2546, 2011-03-22 įstatymo Nr. XI-1292 redakcijos), 3 str.

¹⁹ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2012-12-20 Nr. XII-65, 15 str. 1 d.

nurodyta, kad iš jų, bendroms biudžeto reikmėms skiriama 195 796,0 tūkst. Lt, o nepasitvirtinus pajamų surinkimo prognozėms, lėšos programai vykdyti ir bendroms biudžeto reikmėms proporcingai mažinamos.

Programos sąmata patikslinta²⁰ 2013 m. rugsėjo mėnesį, suderinus su Finansų ministerija, jai įvertinus tik trijų ketvirčių pajamų iš mokesčių, iš kurių dalies finansuojama programa, surinkimo duomenis ir per metus numatomą surinkti sumą. Atkreiptinas dėmesys, kad programos lėšos surenkamos iki metų pabaigos, todėl, nepasitvirtinus pajamų surinkimo prognozėms, sąmata turėtų būti tikslinama ir vėliau, t. y. iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Tačiau faktinių įmokų programai finansuoti ir bendroms biudžeto reikmėms priklausančių skirti lėšų suderinimo procedūros nėra nustatytos.

Pagal Finansų ministerijos pateiktus 2013 m. gruodžio 31 dienos duomenis²¹ faktinės įmokos į biudžetą buvo 1 216 394,3 tūkst. Lt, t. y. 21 640,7 tūkst. Lt mažesnės nei patvirtintos. Todėl skiriama lėšų suma Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti turėjo būti proporcingai sumažinta iki 1 023 960,7 tūkst. Lt, bendroms biudžeto reikmėms iki 192 433,6 tūkst. Lt. Tačiau atsižvelgiant į 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas skiriama lėšų suma Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti nebuvo sumažinta ir iš valstybės biudžeto buvo skirta 1 027 035,5 tūkst. Lt, t. y. 3 074,8 tūkst. Lt daugiau negu priklausė pagal faktines įmokas. Pažymėtina, kad ir ankstesnio audito metu²² nurodėme, kad nepasitvirtinus 2012 metų pajamų surinkimo prognozėms, t. y. įvertinus faktinius mokesčių surinkimo duomenis, skiriamų lėšų dalis turėjo būti proporcingai sumažinta – atskaitymai programai iki 1 146 945,5 tūkst. Lt, iš jos bendroms biudžeto reikmėms – iki 120 773,3 tūkst. Lt. Faktiškai programai finansuoti skirta 12 602,1 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė pagal 2012 metų rodiklių įstatymą.

Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių 3 punkte²³ nurodyta, kad asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų mokėjimo paraiškos rengiamos ir valstybės biudžeto lėšos iš valstybės išdo sąskaitos pervedamos tik tada, kai jų reikia konkrečioms išlaidoms apmokėti, neviršijant asignavimų valdytojo ir jam pavaldžios biudžetinės įstaigos į valstybės biudžetą įmokėtų pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, įstatymais, nutarimais ir kitais teisės aktais skiriamų programoms finansuoti.

Lietuvos automobilių kelių direkcija 2013 metų pabaigoje parengė mokėjimo paraiškas, viršydama 3 074,8 tūkst. Lt faktines įmokas į biudžetą programai finansuoti.

Auditorių nuomone, minėta problema kyla dėl to, kad programos sąmatos tikslinamos tik iki einamųjų metų spalio mėnesio, nors programos lėšos surenkamos iki metų pabaigos. Suderinimo procedūros, siekiant įtvirtinti Rodiklių įstatyme nurodytą nuostatą, kad programos vykdymas turi būti finansuojamas atsižvelgiant į faktines įmokas į biudžeto (išdo) sąskaitą, metų pabaigoje nebuvo atliktos.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 214 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2013 metų sąmatos patvirtinimo“ (2013-09-11 nutarimo Nr. 825 redakcija).

²¹ Finansų ministerijos Valstybės išdo departamento raštai: 2014-01-13 Nr. (3.5.1.-04)-6K-1400286 „Dėl įmokų Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti“ ir 2014-02-06 Nr. (3.5.1.-04)-6K-1401179 „Dėl patikslintos pažymos apie akcizo pajamų atskaitymų Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti“.

²² Valstybės kontrolės 2013-09-23 išvada ir valstybinio audito ataskaita „Dėl Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, valstybės skolos ataskaitų ir valstybės biudžeto vykdymo vertinimo“ skelbiama tinklalapyje www.vkontrolė.lt.

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000-07-21 įsakymas Nr. 195 „Dėl valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“ (2007-08-14 įsakymo Nr. 1K-235, 2012-05-03 įsakymo Nr. 1K-171 redakcijos).

Lietuvos automobilių kelių direkcijai 2013 m. sausio mėnesį programos vykdytojai grąžino 2012 metais nepanaudotą 3 092,6 tūkst. Lt lėšų likutį, kurio direkcija negrąžino į valstybės biudžetą. Susisiekimo ministerija, neatsižvelgusi į tai, kad 2012 metais programai finansuoti skirta ir panaudota daugiau asignavimų, negu priklausė, suderinusi²⁴ su Finansų ministerija šį likutį perkėlė į 2013 metus.

Taigi Susisiekimo ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punktu²⁵, kuriame nurodyta, kad asignavimų valdytojai privalo nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos ir (ar) pavaldžių biudžetinių įstaigų programų sąmatas, neviršydami šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 77.3 punkto²⁶ reikalavimais, kad programų sąmatos gali būti keičiamos dėl nepanaudotų asignavimų praėjusiais metais.

Pažymėtina, kad 2014 metais Kelių priežiūros ir plėtros programai finansavimas sumažintas 3 074,8 tūkst. Lt suma, kuri 2013 metais buvo panaudota programos finansavimui, nors turėjo būti skirta bendroms biudžeto reikmėms²⁷.

Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti 2013 metais gavus pajamų mažiau nei prognozuota, Lietuvos automobilių kelių direkcija metų pabaigoje nesuderino faktinių įmokų sumos ir gavo bei panaudojo 3 074,8 tūkst. Lt daugiau negu priklausė ir atitinkamai mažiau lėšų paliko bendroms biudžeto reikmėms. Dėl tos pačios priežasties 2012 metais programai finansuoti skirta 12 602,1 tūkst. Lt daugiau.

Susisiekimo ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo ir Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių reikalavimais, nes Kelių priežiūros ir plėtros programos 2012 metais nepanaudotą 3 092,6 tūkst. Lt lėšų likutį ne grąžino į valstybės biudžetą, bet perkėlė į 2013 metus.

3.1.2. Dėl Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos finansavimo

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 3 straipsnio 9 punkte²⁸ nurodyta, kad vienas iš programos finansavimo šaltinių yra lėšos iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariaja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, įrengta valstybinės reikšmės keliuose. Vadovaujantis Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašo 4.14 punktu²⁹, į programos finansavimo sąskaitą pervestos lėšos, skiriamos transporto priemonių greičio matavimams stacionariaja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga atlikti ir matavimų duomenims teikti, užtikrinant įrangos priežiūrą. Nepanaudota šių lėšų dalis po lygiai paskirstoma Lietuvos automobilių kelių direkcijos

²⁴ Finansų ministerijos 2013-03-27 Pažyma apie biudžeto asignavimų pakeitimus Nr. 7P-103VP(LIK).

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946, 2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcijos).

²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2004-06-15 nutarimo Nr. 751, 2011-06-08 nutarimo Nr. 681 redakcijos).

²⁷ Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti 2014-03-31 ataskaita (finansavimo šaltinis 1.6.1.1.8.), 2014-04-22 Nr. 6-275.

²⁸ Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas, 2000-10-12 Nr. VIII-2032 (2004-11-09 įstatymo Nr. IX-2546, 2011-03-22 įstatymo Nr. XI-1292 redakcijos).

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-04-21 nutarimu Nr. 447 patvirtintas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašas (2013-07-11 nutarimo Nr. 632 redakcija).

vykdomoms saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti ir Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti (nuo 2013-07-19 iki 2013-12-31 nepanaudota lėšų dalis skiriama tik Policijos departamentui).

Lėšų planavimo, gavimo, naudojimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarką reglamentuoja vidaus reikalų ir susisiekimo ministrų patvirtintos³⁰ Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtą Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklės.

Remiantis Lietuvos automobilių kelių direkcijos pateiktais 2013 m. I–IV ketvirčio nepanaudotų lėšų likučio paskirstymo pažymų³¹ duomenimis, Policijos departamentui skiriama dalis lėšų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, įrengta valstybinės reikšmės keliuose, – 5 282,3 tūkst. Lt, iš kurių pagal departamento pateiktas paraiškas direkcija 2013 metais pervėdė 2 100,0 tūkst. Lt, o likusią dalį – 3 182,3 tūkst. Lt – pervėdė 2014 metais. Be to, direkcija 2013 m. kovo 29 d. pagal paraišką³² departamentui pervėdė likusią paskirstytą nepanaudotų lėšų už 2012 m. dalį – 1 465,0 tūkst. Lt.

Policijos departamentas, kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, Lietuvos automobilių kelių direkcijai atsiskaitydamas už lėšų panaudojimą, teikė tik suvestines biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas (forma Nr. 2), kaip nurodyta Lėšų naudojimo taisyklėse³³. Auditorių nuomone, šiose taisyklėse įtvirtintas atsiskaitymas nėra pakankamas. Todėl audito metu negalėjome įsitikinti, ar lėšos panaudotos pagal paskirtį.

Atlikę auditą Policijos departamente valstybiniai auditoriai nustatė, kad departamentui pavaldžios įstaigos gautas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas panaudojo Lėšų naudojimo taisyklėse³⁴ nenumatytoms išlaidoms padengti (ne fiksavimo įranga gaunamai informacijai apdoroti), taip pat pareigūnų, vykdančių ne fiksavimo įranga gaunamos informacijos apdorojimo funkciją, darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms padengti. Departamento ir jam pavaldžių įstaigų banko sąskaitose metų pabaigoje liko 1 626,2 tūkst. Lt nepanaudotų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Išsamus Policijos departamentui skirtų lėšų naudojimo vertinimas ir rekomendacijos pateiktos valstybinio audito ataskaitoje „Dėl Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“³⁵.

Lietuvos automobilių kelių direkcija, neįvertinusi, kad Policijos departamentas nepanaudojo ankstesniame ketvirtyje gautų lėšų numatytoms išlaidoms padengti, departamentui pervėdė tiek

³⁰ Vidaus reikalų ir susisiekimo ministrų 2013-01-25 įsakymu Nr. 1V-57/3-42.

³¹ 2013 m. I–IV ketv. pažymos apie lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, paskirstymą.

³² Policijos departamento 2013-02-21 paraiška Nr. 2.

³³ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ir susisiekimo ministrų 2013-01-25 įsakymu Nr. 1V-57/3-42 patvirtintų Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtą Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklių 11 p.

³⁴ Ten pat.

³⁵ Valstybės kontrolės 2014-07-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-40-5-31 „Dėl Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ skelbiama tinklalapyje www.vkontrolė.lt.

biudžeto asignavimų, kiek jis pateikė paraiškose lėšoms gauti, atsižvelgdama į Kelių priežiūros ir plėtros programos sąmatoje departamentui patvirtintą lėšų sumą. Taigi, kiekvieno ketvirčio pabaigoje Policijos departamentas turėjo nepanaudotų asignavimų likutį: 2013 m. pirmojo ketvirčio pabaigoje buvo nepanaudojęs 1 465,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, antrojo ketvirčio pabaigoje – 1 426,9 tūkst. Lt, trečiojo ketvirčio pabaigoje – 1 634,4 tūkst. Lt, ketvirtojo ketvirčio pabaigoje – 1 238,3 tūkst. Lt³⁶. Be to, 2013 metų pabaigoje departamentas turėjo 387,9 tūkst. Lt nepanaudotą asignavimų likutį iš 2012 metais gautų lėšų.

Lietuvos automobilių kelių direkcija finansavo Policijos departamentą neįvertinusi faktinio lėšų poreikio. Pažymėtina, kad pagal Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punktą³⁷ viena iš biudžetinės įstaigos vadovo pareigų yra užtikrinti racionalų lėšų naudojimą.

Atkreipiame dėmesį, kad, nepasitvirtinus Kelių priežiūros ir plėtros programos pajamų surinkimo prognozėms, proporcingai turėjo būti sumažinta Policijos departamentui skiriamų lėšų dalis iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, įrengta valstybinės reikšmės keliuose (Kelių priežiūros ir plėtros programai finansuoti skirtų lėšų panaudojimas įvertintas ataskaitos 3.1 poskyrio 3.1.1 skirsnyje).

Valstybinio audito metu ministerijai rekomendavome³⁸ imtis priemonių, kad Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtų Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklėse būtų numatyta atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarka.

Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija, pagal Policijos departamento pateiktas mokėjimo paraiškas jam pervesdama valstybės biudžeto lėšas išlaidoms dengti, neįvertino, kad departamentas nepanaudojo ankstesniame ketvirtyje gautų lėšų numatytoms išlaidoms dengti, neužtikrino racionalaus asignavimų naudojimo.

Dėl to, kad nepasitvirtino Kelių priežiūros ir plėtros programos pajamų surinkimo prognozė, proporcingai nesumažinta Policijos departamentui skiriama nepanaudota lėšų dalis iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga įrengta valstybinės reikšmės keliuose.

3.2. Dėl lėšų susisiekimui vandens keliais užtikrinti naudojimo

Ministerija su valstybės įmone Vidaus vandens kelių direkcija sudarė valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartį³⁹, pagal kurią valstybės įmonė įsipareigojo garantuoti laivybą Lietuvos Respublikos vidaus vandenų keliuose, užtikrinant nustatytus kokybinius ir kiekybinius vidaus vandenų kelių rodiklius. Ministerija už šias paslaugas sumokėjo 6 808,3 tūkst. Lt, iš kurių 597,0 tūkst. Lt (straipsnis 2.2.1.1.1.15) buvo skirta ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui.

³⁶ Pagal Policijos departamento pateiktą ataskaitą (forma Nr. 2) duomenis.

³⁷ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (2010-01-21 įstatymo Nr. XI-666 redakcija).

³⁸ Valstybės kontrolės 2014-05-28 raštas Nr. S-(20-3331)-1427 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

³⁹ 2013-03-18 Nr. 5-2/6S-38/1F-48 (2013-12-31 sutarties Nr. 1F-286 redakcija).

Valstybės įmonė, atsiskaitydama už šių lėšų (597,0 tūkst. Lt) panaudojimą, ataskaitoje⁴⁰ nurodė, kad lėšos panaudotos atsargų, skirtų laivams remontuoti, įsigijimui bei krantinės remontui.

Audito metu nustatyta, kad įsigydama atsargas valstybės įmonė panaudojo tik 111,6 tūkst. Lt, likusią dalį – 485,4 tūkst. Lt panaudojo ne pagal paskirtį, t. y. darbuotojų darbo užmokesčiui išmokėti (358,8 tūkst. Lt), socialiniam draudimui (113,2 tūkst. Lt) ir kitoms išlaidoms (13,4 tūkst. Lt)⁴¹. Tokiu būdu ministerija neužtikrino tinkamos valstybės biudžeto lėšų kontrolės, kad valstybės įmonė skirtas valstybės biudžeto lėšas naudotų pagal numatytą paskirtį, taigi nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktu⁴², kuriame nurodyta, kad biudžeto asignavimų valdytojai, privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą.

Pažymime, kad valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarties 5.3. punkte⁴³ nurodyta, kad asignavimų valdytojas turi teisę pareikalauti iš programos vykdytojo grąžinti nepagrįstai gautas biudžeto lėšas.

Ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktu ir neužtikrino, kad valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija gautus asignavimus iš valstybės biudžeto panaudotų teisėtai ir pagal paskirtį, nes įmonė 485,4 tūkst. Lt, skirtų ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui, panaudojo darbo užmokesčiui (358,8 tūkst. Lt), socialiniam draudimui (113,2 tūkst. Lt) ir kitoms išlaidoms (13,4 tūkst. Lt) apmokėti.

3.3. Dėl ministerijai pavaldžios įstaigos viešųjų pirkimų

Kaip ir 2012 metais atlikto⁴⁴, taip ir šio audito metu ministerijai pavaldžioje įstaigoje Lietuvos automobilių kelių direkcijoje nustatėme viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimų.

Audito metu įvertinę Lietuvos automobilių kelių direkcijos viešinimo paslaugų pirkimus nustatėme, kad direkcija, 2013 metais įsigydama minėtas paslaugas (pirkimai vykdyti kaip mažos vertės prekių ar paslaugų pirkimai apklausos būdu), sudarė atskiras sutartis su tuo pačiu tiekėju ir kai kuriais atvejais esant identiškam pirkimo objektui taikė skirtingus Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno⁴⁵ kodus (žr. 4 priedą).

⁴⁰ Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudoms kompensuoti, panaudojimo už 2013 m. ataskaita.

⁴¹ Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos elektroninėmis priemonėmis pateikta: Valstybės biudžeto asignavimų, skirtų ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudoms kompensuoti, panaudojimo už 2013 m. ataskaita (lentelė papildyta stulpeliais: „Sumokėta“ ir „Likutis“), pateikta 2014-03-24 ir Pažyma, pateikta 2014-04-24.

⁴² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946, 2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcijos).

⁴³ Susisiekimo ministerijos ir valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos 2013-03-18 valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartis Nr. 5-2/6S-38/1F-48 (2013-12-31 sutarties Nr. 1F-286 redakcija).

⁴⁴ Valstybės kontrolės 2013-07-15 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-20-4-86 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ skelbiama tinklalapyje www.vkontrolė.lt

⁴⁵ Bendrasis viešųjų pirkimų žodynas, patvirtintas 2002-11-05 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2195/2002 „Dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno“ (OL 2002 L 340, p. 1) (2007-11-28 Komisijos reglamentu (EB) Nr. 213/2008, iš dalies keičiančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2195/2002 dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno (CPV) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB dėl viešųjų pirkimų tvarkos, kad CPV būtų atnaujintas, redakcija (OL 2008 L 74, p. 1)).

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 8² straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktais, 8² straipsnio 2 dalies 2, 6, 8 ir 10 punktais⁴⁶ ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir Viešųjų pirkimų tarnybos bendradarbiavimo susitarimo⁴⁷ 2.2.1. punktu, audito metu informavome⁴⁸ Viešųjų pirkimų tarnybą apie nustatytus Viešųjų pirkimų įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų pažeidimus Lietuvos automobilių kelių direkcijai vykdant viešinimo paslaugų pirkimus.

Viešųjų pirkimų tarnyba informavo⁴⁹, kad įvertinusi Valstybės kontrolės pateiktą informaciją ir pirkimų dokumentus nustatė, kad Lietuvos automobilių kelių direkcijos pirkimų organizatorius, vykdydamas viešinimo paslaugų pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 9 straipsnio 3 dalį ir neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto skaidrumo principo laikymosi. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 259, 259¹ ir 260 straipsniais, pirkimų organizatoriui 2014-06-11 buvo surašytas administracinio teisės pažeidimo protokolas už pažeidimą, nurodytą ATPK 171³ straipsnio 1 dalyje (Viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimas).

Lietuvos automobilių kelių direkcija, vykdydama viešinimo paslaugų pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 9 straipsnio 3 dalį ir neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto skaidrumo principo laikymosi, nes įsigydama minėtas paslaugas sudarė atskiras sutartis su tuo pačiu tiekėju ir kai kuriais atvejais, esant identiškam pirkimo objektui, taikė skirtingus Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno kodus.

3.4. Dėl valstybės įmonės savininko kapitalo didinimo

Ministerija iš Civilinės aviacijos veiklos priežiūros bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimo programos skyrė⁵⁰ 310,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų valstybės įmonei „Kauno aerouostas“, detaliam planui įsigyti, nepagrįstai nustatydamas⁵¹, kad šios lėšos laikytinos dotacija. Valstybės įmonė gautas lėšas (310,0 tūkst. Lt) apskaitoje užregistravo kaip dotaciją ir šiomis lėšomis įsigytą detalų planą užpajamavo nematerialiojo ilgalaikio turto sąskaitoje⁵².

Ministerijos paaiškinimas dėl lėšų detaliam planui įsigyti priskyrimo dotacijai⁵³

„<...> tam, kad lėšos būtų laikytinos dotacija, jos gali būti skiriamos infrastruktūros vertei padidinti, jei ši infrastruktūra, kurios vertė padidinta, priskirtina turtui, kuris gali būti tik valstybės nuosavybė. <...> tarptautinių oro uostų žemės sklypai yra tik valstybės nuosavybė. <...> Lėšos

⁴⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471, 2011-09-29 įstatymo Nr. XI-1605 redakcijos).

⁴⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir Viešųjų pirkimų tarnybos 2010-10-25 bendradarbiavimo susitarimas Nr. BS-1.

⁴⁸ Valstybės kontrolės raštai: 2014-02-14 Nr. S-(20-3331)-578 „Dėl audito metu nustatytų galimų Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų“ ir 2014-04-03 Nr. S-(20-3331)-1021 „Dėl audito metu nustatytų Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų“.

⁴⁹ Viešųjų pirkimų tarnybos 2014-06-17 raštas Nr. 4S-2006 „Dėl informacijos pateikimo“.

⁵⁰ Susisiekimo ministerijos ir valstybės įmonės „Kauno aerouostas“ 2013-04-25 valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartis Nr. 1F-79 (2013-12-18 sutarties Nr. 1F-275 redakcija).

⁵¹ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013-04-09 įsakymas Nr. 3-215 „Dėl valstybės investicijų 2013-2015 metų programoje numatytų 2013 metų transporto, ryšių ir informacinės visuomenės plėtros kapitalo investicijų paskirstymo pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas, projektų vykdytojus ir investicijų projektus sąrašo patvirtinimo“ (2013-12-13 įsakymo Nr. 3-632 redakcija).

⁵² Valstybės įmonės „Kauno aerouostas“ informacija, pateikta 2014-03-31 elektroninėmis priemonėmis.

⁵³ Pateiktas 2014-03-24 elektroninėmis priemonėmis.

nagrinėjamu atveju buvo skirtos detaliam planui, kuris savo ruožtu buvo rengtas būtent minėtos infrastruktūros (oro uosto žemės sklypo) vertei padidinti“.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje⁵⁴ nurodyta, kad iš įmonei skirtų lėšų sukurtas turtas laikomas dotacija, kai lėšos skiriamos infrastruktūrai įsigyti ar sukurti, taip pat įmonės valdomos infrastruktūros vertei padidinti, jeigu infrastruktūra, kuri būtų įsigyta, sukurta ar kurios vertė būtų padidinta, priskirtina turtui, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė.

Teisės aktų nuostatos

Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 2 straipsnio 29 dalyje⁵⁵ nurodyta, kad oro uosto infrastruktūra – transporto infrastruktūros dalis, kurią sudaro žemės sklypas, aerodromas, specifinės paskirties statiniai ir įrenginiai, o 8 straipsnio 2 dalyje⁵⁶ – skrydžių valdymo sistemos įrenginiai ir tarptautinių oro uostų infrastruktūra yra valstybės nuosavybė.

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį⁵⁷, detalusis planas yra teritorijų planavimo dokumentas, kuriame yra nustatytos žemės sklypų ribos, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimas (statybos ir kitos veiklos privalomosios sąlygos).

Pažymime, kad į žemės vertę įskaitoma tik žymaus žemės pagerinimo, kuris negali būti fiziškai atskirtas nuo žemės, vertė⁵⁸.

Detalusis planas pagal minėtas teisės aktų nuostatas nėra priskirtinas infrastruktūrai, todėl lėšos jam įsigyti nelaikytinos dotacija. Ministerija, skyrusi lėšų (310,0 tūkst. Lt) valstybės įmonei „Kauno aerouostas“ detaliam planui įsigyti, turėjo parengti⁵⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl valstybės įmonės „Kauno aerouostas“ savininko kapitalo didinimo. Tik Vyriausybei priėmus sprendimą, valstybės įmonė turėjo padidinti savininko kapitalą lėšomis, gautomis iš ministerijos turtui įsigyti, t. y. 310,0 tūkst. Lt.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymu⁶⁰, valstybės įmonė privalo mokėti nustatyto dydžio mokestį už valstybės įmonės savininko patikėjimo teise įmonei perduotą turtą, kurio vertė prilyginama valstybės įmonės savininko kapitalui. Susisiekimo ministerijai nepagrįstai nustačius, kad lėšos detaliam planui įsigyti laikytinos dotacija, valstybės įmonė iš jai skirtų lėšų sukurtu turto verte neužregistravo įmonės savininko kapitalo padidėjimo, todėl į valstybės biudžetą mokamas mažesnis mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise.

Valstybės įmonė „Kauno aerouostas“ gavusi 310,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų detaliam planui įsigyti, šia suma nepadidino savininko kapitalo, nes ministerija, pažeisdama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą, nepagrįstai nustatė, kad šios lėšos

⁵⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, 1994-12-21 Nr. I-722 (2003-12-16 įstatymo Nr. IX-1895; 2011-12-01 įstatymo Nr. XI-1752 redakcijos).

⁵⁵ Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymas, 2000-10-17 Nr. VIII-2066 (2011-05-19 įstatymo Nr. XI-1392 redakcija).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymas, 2000-10-17 Nr. VIII-2066.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, 1995-12-12 Nr. I-1120 (2004-01-15 įstatymo Nr. IX-1962, 2006-06-08 įstatymo Nr. X-679 redakcijos).

⁵⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1 K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija), 1 priedo II skyrius, straipsnio „Žemė“ (kodas 3.1.1.1.1.1) paaiškinimas.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-16 nutarimu Nr. 536 patvirtinto Valstybės ir savivaldybės įmonės turto vertės padidėjimo registravimo įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyse tvarkos aprašo 6 p.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymas, 2004-07-08 Nr. IX-2332.

laikytinos dotacija, ir neparengė Vyriausybės nutarimo projekto dėl savininko kapitalo padidavimo. Valstybės įmonei nepadidinus savininko kapitalo, valstybei sumokamas mažesnis mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise.

3.5. Dėl turto perdavimo valstybės įmonėms

Valstybinės reikšmės keliai išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja ir jais disponuoja Susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės⁶¹. Valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo darbų užsakovo funkcijas vykdo⁶² Lietuvos automobilių kelių direkcija, kuri nuo 2013 m. sausio 20 d. įgaliota⁶³ įgyvendinti valstybinės reikšmės kelių prižiūrinių valstybės įmonių savininko teises ir pareigas.

Lietuvos automobilių kelių direkcija, vykdydama užsakovo funkcijas, 2013 metais pagal perdavimo–priėmimo aktus valstybės įmonėms perdavė nutiestus naujus kelių ir kelių rekonstravimo darbus, kurių balansinė vertė – 608 582,8 tūkst. Lt

Lietuvos automobilių kelių direkcijos perduota valstybės įmonėms nutiestų naujų kelių ir kelių rekonstravimo darbų vertė

VĮ „Alytaus regiono keliai“ – 20 632,6 tūkst. Lt; VĮ „Kauno regiono keliai“ – 14 950,6 tūkst. Lt; VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ – 77 403,7 tūkst. Lt; VĮ „Marijampolės regiono keliai“ – 21 491,1 tūkst. Lt; VĮ „Panevėžio regiono keliai“ – 61 404,1 tūkst. Lt; VĮ „Šiaulių regiono keliai“ – 66 510,8 tūkst. Lt; VĮ „Tauragės regiono keliai“ – 46 498,3 tūkst. Lt; VĮ „Telšių regiono keliai“ – 31 126,3 tūkst. Lt; VĮ „Utenos regiono keliai“ – 11 714,5 tūkst. Lt; VĮ „Vilniaus regiono keliai“ – 235 155,2 tūkst. Lt; VĮ „Automagistrinė“ – 21 695,6 tūkst. Lt.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje⁶⁴ nurodyta, kad įmonei gali būti perduodamas bet koks įmonės savininko turtas, kurį pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą galima perduoti įmonei patikėjimo teise valdyti, naudoti ir juo disponuoti. Turtas perduodamas teisės aktų nustatyta tvarka, turto perdavimo akte nurodant jo balansinę vertę.

Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo 2.1.3. punkte⁶⁵ nurodyta, kad valstybės turtas perduodamas valstybės įmonėms Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus nutarimą dėl valstybės turto perdavimo valstybės įmonėms patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo.

Audito metu nustatyta, kad Lietuvos automobilių kelių direkcija nesivadovavo minėto Aprašo nuostata, nes neparengė Vyriausybės nutarimo projekto ir, Vyriausybei nepriėmus sprendimo, turtą perdavė valstybės įmonėms.

⁶¹ Lietuvos Respublikos kelių įstatymas, 1995-05-11 Nr. I-891 (2002-10-03 įstatymo Nr. IX-1113 redakcija), 4 str. 2 d.

⁶² Ten pat, 5 str. 3 d. 3 p.

⁶³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-01-16 nutarimas Nr. 28 „Dėl valstybinės reikšmės kelių prižiūrinių valstybės įmonių savininko teisių ir pareigų įgyvendinimo“, 1 p.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, 1994-12-21 Nr. I-722 (2003-12-16 įstatymo Nr. IX-1895; 2011-12-01 įstatymo Nr. XI-1752 redakcijos).

⁶⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimas Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos patvirtinimo“ (2003-01-29 nutarimo Nr. 140, 2009-07-15 nutarimo Nr. 833 redakcijos).

Lietuvos automobilių kelių direkcija turtą – nutiestus naujus kelius ir kelių rekonstravimo darbus, kurių balansinė vertė – 608 582,8 tūkst. Lt, perdavė valstybės įmonei, nors nebuvo priimto Vyriausybės nutarimo, nesivadovaudama Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo 2.1.3. punktu.

3.6. Dėl investicijų projektų vykdymo

Ministerija ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija dalį valstybės biudžeto lėšų kapitalo investicijoms skyrė nesivadovaudama Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių⁶⁶ reikalavimais:

1. Ministerija, nesant parengto investicijų projekto, panaudojo⁶⁷ 500,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ LED šviestuvams įrengti viešosios geležinkelio infrastruktūros objektuose. Taigi nesivadovauta minėtų taisyklių 7 punktu, kuriame nurodyta, kad investicijų projektus rengia valstybės institucijos, įstaigos ir įmonės, savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, taip pat kiti ūkio subjektai, kurių įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktiems įgaliojimams vykdyti, strateginiuose planavimo dokumentuose nustatytiems siektiniams rezultatams pasiekti, taip pat administravimo funkcijoms atlikti reikia sukurti, įsigyti ilgalaikį materialųjį ar nematerialųjį turtą arba padidinti jo vertę. Šios lėšos nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą ir nenurodytos formoje Nr. B-8 „Informacija apie Valstybės investicijų programos pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas ir investicijų projektus vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d.“.

Ministerija pažymėjo⁶⁸, kad akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ projektą „LED šviestuvų įrengimas viešosios geležinkelio infrastruktūros objektuose“ įtraukė į Valstybės investicijų 2014 – 2016 metų programą.

2. Pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija iš sutaupyto Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimo programos asignavimų išlaidoms 458,3 tūkst. Lt panaudojo⁶⁹ naujiems investicijų projektams, kuriems pagal Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą nebuvo numatyta lėšų, vykdyti – 358,5 tūkst. Lt Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos investicijų projektui „Mobilių automobilių ašinio svėrimo svarstyklių įsigijimas“ ir 99,8 tūkst. Lt Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos investicijų projektui „Gelbėjimo įrangos, skirtos naudoti pagalbai po eismo įvykių keliuose suteikti, įsigijimas“.

Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių 33 punkte nurodyta, kad einamaisiais biudžetinėmis metais sutaupyti asignavimai išlaidoms gali būti naudojami vykdyti tik tiems investicijų projektams (investicijų projektų įgyvendinimo programoms), kuriems pagal tam tikrų metų Valstybės

⁶⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (2011-02-23 nutarimo Nr. 205 redakcija).

⁶⁷ Susisiekimo ministerijos ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ 2013-04-25 valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartis Nr. 1F-119 (2013-12-30 sutarties Nr. SK-361/1F-287 redakcija).

⁶⁸ Susisiekimo ministerijos 2014-07-09 raštas Nr. 2-2763 (133) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁶⁹ 2013-05-22 finansavimo sutartis Nr. 1TE-74(13)/S-403; 2013-12-05 finansavimo sutartis Nr. S-803/1S-582 (2013-12-18 sutarties Nr. 1S-605 redakcija).

investicijų programą buvo skirta lėšų. Taigi Lietuvos automobilių kelių direkcija, skirdama lėšų naujiems investicijų projektams, kuriems pagal Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą nebuvo numatyta lėšų, vykdyti, nesivadovavo minėta taisyklių nuostata.

Atkreipiame dėmesį, kad formoje Nr. B-8 „Informacija apie Valstybės investicijų programos pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas ir investicijų projektus vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d.“ 458,3 tūkst. Lt panaudoti asignavimai minėtiems naujiems investicijų projektams vykdyti priskirti investicijų projektui „Vietinės reikšmės kelių (miestų gatvių) tiesimas, rekonstravimas, remontas“.

3. Lietuvos automobilių kelių direkcija 2013 metais viršijo kai kuriems investicijų projektams įgyvendinti numatytą lėšų dydį, todėl nesivadovavo minėtų taisyklių 30 punktu, kuriame nurodyta, kad valstybės institucijos, įstaigos ir įmonės, savivaldybių įstaigos ir įmonės, taip pat kiti ūkio subjektai tam tikriems metams valstybės kapitalo investicijoms numatytas lėšas naudoja sumokėti už atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar įsigytas prekes, neviršydamai tam tikram laikotarpiui investicijų projektui (investicijų projektų įgyvendinimo programai) įgyvendinti numatyto lėšų dydžio (žr. 1 lentelę). Papildomos lėšos šiems investicijų projektams buvo skirtos iš sutaupyto asignavimų vykdant kitus į investicijų projektų įgyvendinimo programą „Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas“ įtrauktus investicijų projektus. Pažymėtina, kad bendra lėšų suma, skirta minėtai investicijų projektų įgyvendinimo programai, nebuvo viršyta.

1 lentelė. Informacija apie valstybės biudžeto lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimą pagal investicijų projektus 2013 metais

Investicijų projekto pavadinimas	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas tūkst. Lt	Panaudota asignavimų tūkst. Lt	Skirtumas tūkst. Lt
1	2	3	4=2-3
Transeuropinio tinklo kelias E85.Vilniaus miesto pietinio apvažiavimo tiesimas	92 460,0	93 535,7	(1 075,7)
Panemunės –Sovetsko aplinkkelio su tiltu per Nemuną statyba	12 983,0	16 213,4	(3 230,4)
Kelių tiesimas, tiltų ir viadukų statyba	289 049,0	289 803,7	(754,7)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Susisiekimo ministerijos pateiktus duomenis

Be to, Lietuvos automobilių kelių direkcija iš sutaupyto Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimo programos asignavimų išlaidoms papildomai skyrė 66 529,5 tūkst. Lt savivaldybėms, valstybės įmonėms, miškų urėdijoms, regioninio parko direkcijoms ir kitoms įstaigoms 2013–2015 metų investicijų projektui „Vietinės reikšmės kelių (miestų gatvių) tiesimas, rekonstravimas, remontas (su patikslintais objektų sąrašais)“ vykdyti ir apie papildomų lėšų skyrimą informavo Susisiekimo ministeriją⁷⁰. Tačiau ministerija nepateikė informacijos apie papildomų lėšų skyrimą Finansų ministerijai, kaip reikalauja Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių 34 punktas.

Ministerija ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkcija dalį valstybės biudžeto lėšų kapitalo investicijoms skyrė nesivadovaudama Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių reikalavimais:

- Susisiekimo ministerija, nesant parengto investicijų projekto, 500,0 tūkst. Lt valstybės

⁷⁰ Lietuvos automobilių kelių direkcijos 2013-12-16 raštas Nr. (3.22)2-7257 „Dėl investicijų projektų papildymo“.

biudžeto lėšų panaudojo valstybės kapitalo investicijoms (akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ LED šviestuvams įrengti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose), kurios nebuvo įtrauktos į Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą ir nenurodytos formoje Nr. B-8 „Informacija apie Valstybės investicijų programos pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas ir investicijų projektus vykdymą 2013 m. gruodžio 31 d.“

- Lietuvos automobilių kelių direkcija iš sutaupytų asignavimų išlaidoms 458,3 tūkst. Lt neteisėtai panaudojo naujiems investicijų projektams, kuriems pagal Valstybės investicijų 2013–2015 metų programą nebuvo numatyta lėšų, vykdyti ir 2013 metais viršijo kai kuriems investicijų projektams įgyvendinti numatytą lėšų dydį

4. KITI PASTEBĖJIMAI

Dėl valstybės biudžeto asignavimų planavimo ir skyrimo teisės aktuose numatytoms funkcijoms vykdyti, įsipareigojimų pripažinimo ir jų registravimo buhalterinėje apskaitoje

Audito metu nustatėme, kad valstybės biudžeto asignavimai teisės aktuose numatytoms funkcijoms vykdyti (akcinei bendrovei Lietuvos paštui – periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumo kompensavimas ir akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ – nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą ir viešosios geležinkelių infrastruktūros turto registravimo išlaidų kompensavimas) planuojami ir skiriami skirtingai, nevienoda atsiskaitymų ir įsipareigojimų pripažinimo bei jų registravimo buhalterinėje apskaitoje tvarka.

Pašto įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje⁷¹ nurodyta: jeigu Vyriausybė pagal iš anksto patvirtintus kriterijus periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos tarifus nustato mažesnius už šios paslaugos sąnaudas, tokių sąnaudų ir tarifų skirtumas padengiamas Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžete numatytų lėšų. Periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumas paslaugos teikėjui kompensuojamas kas šešis mėnesius.

Pagal Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių 6 punktą⁷², akcinė bendrovė Lietuvos paštas, atsižvelgdama į praėjusio 6 mėnesių ar kalendorinių metų laikotarpio rezultatus, kas 6 mėnesius teikė Susisiekimo ministerijai ir Ryšių reguliavimo tarnybai prašymus kompensuoti periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos nuostolius. Kartu su prašymais akcinė bendrovė pateikė dokumentus apie pajamas, sąnaudas, aiškinamąjį raštą kartu su skaičiavimais, periodinių leidinių pristatymo paslaugos pajamų ir sąnaudų nepriklausomo audito išvadą, kaip nurodyta minėtų taisyklių 8 punkte.

Taisyklių 11 punkte nurodyta, kad Ryšių reguliavimo tarnyba per 20 darbo dienų nuo dokumentų gavimo įvertina pateiktų duomenų ir skaičiavimų pagrįstumą ir atitiktį Sąnaudų

⁷¹ Lietuvos Respublikos pašto įstatymas, 1999-04-15 Nr. VIII-1141 (2004-04-13 įstatymo Nr. IX-2118, 2012-11-08 įstatymo Nr. XI-2379 redakcijos).

⁷² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-11 nutarimas Nr. 835 „Dėl nuostolingų periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“.

apskaitos taisyklėse nustatytiems reikalavimams, parengia ir raštu pateikia Susisiekimo ministerijai išvadą, o ministerija, vadovaudamasi Taisyklių 15 punktu, per 10 darbo dienų nuo išvados gavimo dienos turi priimti sprendimą kompensuoti paslaugos teikėjui periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolius, sprendime nurodant kompensuojamų periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolių dydį, arba atsisakyti tenkinti teikėjo prašymą, sprendime nurodant atsisakymo motyvus.

Susisiekimo ministerija, rengdama 2013 ir 2014 m. biudžetų projektus ir remdamasi akcinės bendrovės Lietuvos pašto pateiktais duomenimis, nurodė⁷³ Finansų ministerijai lėšų poreikį susidariusiems nuostoliams kompensuoti: 2013 metams – 16 700,0 tūkst. Lt, 2014 metams – 29 900,0 tūkst. Lt, iš kurių 2012–2013 metų nekompensuota nuostolių dalis – 22 600,0 tūkst. Lt ir planuojama 2014 m. I pusmečio nuostolių suma – 7 300,0 tūkst. Lt. Tačiau valstybės biudžeto asignavimai 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nuostoliams kompensuoti nebuvo patvirtinti, o 2014 metams buvo patvirtinta tik dalis lėšų, reikalingų susidariusiems nuostoliams kompensuoti – 14 600,0 tūkst. Lt.

Susisiekimo ministerija 2012 ir 2013 m. pabaigoje perskirstė savo vykdomų programų asignavimus ir nepanaudotas lėšas skyrė akcinės bendrovės Lietuvos pašto nuostoliams kompensuoti. 2012 m. pabaigoje perskirstė nepanaudotas Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimo ir Civilinės aviacijos veiklos priežiūros bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimo programų lėšas ir bendrovei kompensavo dalį per 2012 m. I pusmetį patirtų nuostolių – 5 580,0 tūkst. Lt. 2013 metų pabaigoje perskirstė Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimo programos asignavimus ir nepanaudotas lėšas – 899,0 tūkst. Lt – taip pat skyrė nuostoliams kompensuoti.

Susisiekimo ministrui 2014 metais priėmus sprendimą⁷⁴ kompensuoti 2012 metais patirtus, bet neapmokėtus (7 124,1 tūkst. Lt) nuostolius, ir 2013 m. I pusmetį patirtus nuostolius (6 823,6 tūkst. Lt) iš Susisiekimo ministerijai 2014 m. skirtų asignavimų, ministerija 2013 m. gruodžio 31 d. šią sumą (13 947,7 tūkst. Lt) pripažino finansiniu įsipareigojimu, užregistravo apskaitoje ir ją 2014 m. balandžio 22 d. apmokėjo.

Taigi visi akcinės bendrovės Lietuvos pašto nuostoliai teikiant paslaugą, dėl kurių bendrovė kreipėsi į ministeriją iki 2014 metų, buvo kompensuoti iš valstybės biudžeto lėšų.

Vadovaujantis Nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensavimo tvarkos aprašo 2 punktu⁷⁵, nuostoliai, patirti vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensuojami iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto programos, skirtos nuostoliams, patirtiems vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensuoti, pagal viešųjų paslaugų sutartis, kurias Susisiekimo ministerija sudaro su geležinkelio įmonėmis (vežėjais).

⁷³ Susisiekimo ministerijos raštai: 2012-08-21 Nr. 2-3829(131) „Dėl susisiekimo ministro valdymo sričių 2013-2015 metų strateginio veiklos plano projekto“ ir 2013-09-06 Nr. 2-4525 (131) „Dėl susisiekimo ministro valdymo sričių 2014-2016 metų strateginio veiklos plano projekto“.

⁷⁴ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2014-03-12 įsakymas Nr. 3-114 „Dėl akcinės bendrovės Lietuvos pašto nuostolių, patirtų teikiant periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugą, kompensavimo“.

⁷⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-06-07 nutarimas Nr. 716 „Dėl nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 1036 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“.

Ministerija, vadovaudamasi minėto aprašo 8 punktu, planuodama 2013 metų valstybės biudžeto projektą nurodė⁷⁶ Finansų ministerijai 125 049,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų poreikį 2013 metų minėtiems nuostoliams kompensuoti. Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme buvo patvirtinta tik 325,0 tūkst. Lt, o metų pabaigoje iš kitų Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimo programos priemonių perskirstytų lėšų suma padidinta iki 717,0 tūkst. Lt.

Ministerija su akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“ 2013-07-02 sudarė valstybės biudžeto lėšų, skirtų programai „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas“ vykdyti, naudojimo sutartį⁷⁷, pagal kurią akcinė bendrovė įsipareigojo teikti keleivių vežimo paslaugas geležinkelių transportu nustatytais vietinio susisiekimo maršrutais, o ministerija – kompensuoti 717,0 tūkst. Lt nuostolius, patirtus vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Sutarties 1 priede pateiktas nuostolingų maršrutų sąrašas, kiekvienam maršrutui nustatytas nuostolių kompensacijos dydis ir bendras lėšų poreikis nuostoliams kompensuoti – 124 366,7 tūkst. Lt.

Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ ministerijai pateikė Nuostolio, patirto dėl visuomenės įsipareigojimų vykdymo, kompensavimo detaliąją 2013 metų ataskaitą (informacija apie pajamas, sąnaudas, nuostolius), kurioje nurodė, kad faktiškai patirtas nuostolių dydis – 119 605,8 tūkst. Lt. Ministerija valstybės biudžeto lėšomis kompensavo tik dalį (0,6 proc.) patirtų nuostolių, t. y. skyrė sutartyje nurodytą sumą – 717,0 tūkst. Lt.

Susisiekimo ministerija, planuodama 2014 metų valstybės biudžeto projektą, nurodė⁷⁸ Finansų ministerijai 125 334,0 tūkst. Lt lėšų poreikį 2014 metų nuostoliams, patirtiems vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensuoti, neįskaitant 2013 metų nekompensuotų nuostolių dalies. Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtinta tik 325,0 tūkst. Lt.

Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 10 punkte⁷⁹ nurodyta: jeigu dėl priežasčių, nepriklausančių nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) vykdytų veiksmų, geležinkelio įmonė (vežėjas) patiria didesnių, nei buvo numatyta kompensuoti, nuostolių, Susisiekimo ministerija turi numatyti planuojamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto projekte valstybės lėšų poreikį įsiskolinimui padengti.

Pažymėtina, kad ministerija nei 2013 metų, nei ankstesnių metų nekompensuotos nuostolių dalies nepripažino finansiniu įsipareigojimu ir neregistravo apskaitoje. Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ likusią nekompensuotų nuostolių dalį padengė iš savo veiklos gautomis pajamomis ir įsipareigojimo valstybės biudžetui savo apskaitoje neregistravo.

Pagal Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 1 dalį⁸⁰ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas yra akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“, o 4 dalyje nurodyta, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros turtas registruojamas valstybės lėšomis.

⁷⁶ Susisiekimo ministerijos 2012-05-07 raštas Nr. 2-2190(42) „Dėl susisiekimo ministro valdymo sričių 2013–2015 metų strateginio veiklos plano projekto pateikimo“.

⁷⁷ Nr. 1F-119 (2013-12-30 sutarties Nr. 1F-287 redakcija).

⁷⁸ Susisiekimo ministerijos 2013-09-06 raštas Nr. 2-4525 (131) „Dėl susisiekimo ministro valdymo sričių 2014–2016 metų strateginio veiklos plano projekto“.

⁷⁹ Lietuvos Respublikos 2010-06-07 nutarimas Nr. 716 „Dėl nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 1036 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“.

⁸⁰ Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksas, 2004-04-22 Nr. IX-2152 (2013-04-18 įstatymo Nr. XII-235 redakcija).

Vadovaudamosi Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 4 dalimi, Susisiekimo ministerija su akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“ 2007-12-12 sudarė viešosios geležinkelių infrastruktūros turto perdavimo patikėjimo teises ir šio turto įregistravimo Nekilnojamojo turto registre sutartį Nr. 5-40. Sutarties 14.4 ir 14.5 punktais akcinė bendrovė įsipareigojo per sutarties galiojimo laiką rengti ir teikti ministerijai tvirtinti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, registruotinų Nekilnojamojo turto registre valstybės nuosavybės ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos patikėjimo teise, sąrašus, atlikti viešosios geležinkelių infrastruktūros turto inventorizaciją (kadastrinius matavimus) ir registruoti viešosios geležinkelių infrastruktūros turtą Nekilnojamojo turto registre valstybės nuosavybės ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos patikėjimo teise. Sutarties 13.2 ir 13.4 punktais ministerija įsipareigojo patvirtinti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, registruotinų Nekilnojamojo turto registre valstybės nuosavybės ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos patikėjimo teise, sąrašus, pradedant nuo 2009 metų, kartu su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja parengti biudžeto programą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos išlaidoms, susijusioms su viešosios geležinkelių infrastruktūros turto inventorizacija ir registracija, kompensuoti ir ją pateikti Finansų ministerijai, kad lėšos šiai programai įgyvendinti būtų įtrauktos į einamųjų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą.

Pagal Susisiekimo ministerijos su akcine bendrove „Lietuvos geležinkeliai“ sudarytą 2013-07-02 valstybės biudžeto lėšų, skirtų programos „Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas“ priemonės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo turto registravimo išlaidoms, patirtoms ataskaitiniu laikotarpiu bei 2004–2011 m., kompensuoti, naudojimo sutartį⁸¹ šiai priemonei įgyvendinti skirta 2 280,0 tūkst. Lt.

Ministerija iš šių lėšų akcinei bendrovei kompensavo patirtas turto registravimo išlaidas: 2010–2012 m. – 1 709,0 tūkst. Lt, 2013 m. – 571,0 tūkst. Lt. Be to, ministerija 2012 metais kompensavo 2009–2010 metais patirtas turto registravimo išlaidas – 2 431,2 tūkst. Lt.

Auditoriams pateiktais⁸² akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis, valstybės biudžeto lėšomis nekompensuota 6 275,9 tūkst. Lt turto registravimo išlaidų (už 2004–2008 m. – 6 239,4 tūkst. Lt, už 2013 m. – 36,5 tūkst. Lt). Tačiau ministerija šių sumų ir akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ gautinų sumų nepripažino finansiniu įsipareigojimu ir neregistravo apskaitoje.

Kadangi ministerija kompensuoja ankstesnių laikotarpių turto registravimo išlaidas, yra tikimybė, kad bus kompensuota ir likusi (6 275,9 tūkst. Lt) ankstesnių metų turto registravimo išlaidų dalis. Todėl manome, kad ši suma turėtų būti pripažinta finansiniu įsipareigojimu ir užregistruota ministerijos apskaitoje.

Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje⁸³ nurodyta, kad iš sutaupyty asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas įsiskolinimas. Be to, pagal Biudžeto sandaros įstatymo

⁸¹ Nr. 1F-119 (2013-12-30 sutarties Nr. 1F-287 redakcija).

⁸² Pažyma apie valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešojo turto registravimo išlaidoms atlyginti, panaudojimą ir asignavimų stygių, pateikta 2014-04-02 elektroninėmis priemonėmis.

⁸³ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2012-12-20 Nr. XII-65.

6 straipsnio 1 punkto⁸⁴ nuostatas asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama turtui įsigyti. Kadangi ataskaitose neatskleista informacija apie įsipareigojimus, ministerija metų eigoje Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimas programos sutaupytus 434,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimus išlaidoms panaudojo turtui (lengviesiems automobiliams) įsigyti nors teisės aktai numato, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas įsiskolinimas.

Audito metu ministerijos prašė⁸⁵ paaiškinti, dėl kokių priežasčių ir kuo vadovaujantis valstybės biudžeto lėšos teisės aktais pavestoms funkcijoms vykdyti planuojamos, skiriamos ir apskaitoje registruojamos skirtingai, ir rekomendavome inicijuoti apvaliojo stalo diskusiją kartu su Finansų ministerija minėtiems klausimams aptarti.

Ministerijos paaiškinimas⁸⁶

Dalis ministerijos veiklos glaudžiai susijusi su socialiniais valstybės įsipareigojimais. Ministerija, kasmet planuodama ateinančių metų asignavimus, kreipiasi į Finansų ministeriją, nurodydama lėšų poreikį valstybės įsipareigojimams padengti. Tačiau biudžete būna numatyta tik dalis reikiamų lėšų. Ministerija nuolat ieško vidinių resursų įsipareigojimams kompensuoti ir metų pabaigoje perskirsto sutaupytus asignavimus. Kadangi ministerijos finansinės galimybės ribotos, didelė dalis įsipareigojimų būna nekompensuoti. Ministerija kasmet pasirašo biudžeto lėšų naudojimo sutartis, kuriose nurodoma suma, kurią gali skirti ministerija pagal jai patvirtintus asignavimus. Ministerija apskaito tik tas sumas, kurios yra patvirtintos jos biudžete. Dėl nekompensuotų įsipareigojimų apskaitos ministerija ne kartą kreipėsi į Finansų ministeriją, prašydama išaiškinti, kaip turi būti pripažinti ir apskaitomi įsipareigojimai (AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir AB Lietuvos paštas). Apskaitos klausimais metodinę pagalbą teikiančios institucijos – Finansų ministerijos nuomone (patvirtino ir 2014-04-22 raštu Nr. ((27.32-01)-5K-1404130)-6K-1403304), ministerija neturėtų registruoti įsipareigojimo sumai, viršijančiai biudžeto lėšų naudojimo sutartyje nurodytą nuostolių kompensavimo sumą. Ministerija savo veiksmus, pripažįstant ir apskaitant minėtus įsipareigojimus, atliko pagal teisės aktų reikalavimus ir Finansų ministerijos rekomendacijas.

Ministerija informavo⁸⁷, kad siekdama teisinio aiškumo, peržiūrės teisės aktus susijusius su akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ pavestomis funkcijomis ir įsipareigojimų kompensavimu, esant reikalui, inicijuos teisės aktų, reglamentuojančių kompensavimo mechanizmą, pakeitimus.

5. REKOMENDACIJOS

Audito metu bendradarbiauome su Susisiekimo ministerija ir jai pavaldžiomis įstaigomis, informuodami apie nustatytus dalykus žodžiu ir raštais (žr. 5 priedą). Valstybės kontrolei pasiūlius⁸⁸, ministerija organizavo⁸⁹ pasitarimą, kuriame dalyvavo Susisiekimo ir Finansų

⁸⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946, 2010-12-09 įstatymo Nr. XI-1209 redakcijos).

⁸⁵ Valstybės kontrolės 2014-05-28 raštas Nr. S-(20-3331)-1427 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

⁸⁶ Susisiekimo ministerijos 2014-07-09 raštas Nr. 2-2763 (133) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁸⁷ Susisiekimo ministerijos 2014-07-09 raštas Nr. 2-2763 (133) „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

⁸⁸ Ten pat.

ministerijų, Lietuvos automobilių kelių direkcijos ir Valstybės kontrolės atstovai. Šiame pasitarime buvo aptariami valstybės biudžeto asignavimų planavimo, skyrimo akcinėms bendrovėms Lietuvos paštui ir „Lietuvos geležinkeliai“ numatytoms funkcijoms vykdyti ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo, jų registravimo buhalterinėje apskaitoje, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, kurias administruoja Lietuvos automobilių kelių direkcija, teisės aktais pavestoms funkcijoms vykdyti planavimo, skyrimo ir registravimo apskaitoje klausimai. Pasitarime nuspręsta, kad teisinis reglamentavimas ir atsiskaitymas akcinėms bendrovėms Lietuvos paštui ir „Lietuvos geležinkeliai“ yra skirtingas, todėl būtina peržiūrėti ir patikslinti teisės aktus, susijusius su akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ pavestomis vykdyti funkcijomis ir jų kompensavimu. Taip pat pritarta Valstybės kontrolės nuomonei, kad būtina numatyti kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas būtų finansuojamas pagal faktines įmokas į valstybės biudžeto (išdo) sąskaitą, ir kad Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtą Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklėse būtų numatyta atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarka.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ministerijai rekomenduojame:

- užtikrinti, kad kitiems subjektams valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami ir skirstomi teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 2 skyrius, 6–9 psl.);
- imtis priemonių, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas būtų finansuojamas atsižvelgiant į faktines įmokas į biudžeto (išdo) sąskaitą (ataskaitos 3.1 poskyris, 3.1.1 skirsnis, 9–11 psl.);
- imtis priemonių, kad Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtą Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklėse būtų numatyta atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarka (ataskaitos 3.1 poskyris, 3.1.2 skirsnis, 11–13 psl.);
- įgyvendinant valstybės biudžeto lėšų naudojimo su valstybės įmone Vidaus vandens kelių direkcija sutarties nuostatas, iš valstybės įmonės pareikalauti grąžinti ministerijai ne pagal paskirtį 2013 m. panaudotas 485,4 tūkst. Lt lėšas (ataskaitos 3.2 poskyris, 13–14 psl.);
- 2013 m. valstybės įmonei „Kauno aerouostas“ perduotomis lėšomis – 310,0 tūkst. Lt padidinti įmonės savininko kapitalą (ataskaitos 3.4 poskyris, 15–16 psl.);
- imtis priemonių, kad investicijų projektai būtų rengiami ir tikslinami teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 3.6 poskyris, 18–20 psl.);
- įvertinti įsiskolinimus akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ už ankstesnių laikotarpių bendrovės turėtas viešosios geležinkelių infrastruktūros turto registravimo išlaidas ir juos užregistruoti buhalterinėje apskaitoje (ataskaitos 4 skyrius, 20–24 psl.);
- įvertinti akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ pavestų vykdyti funkcijų ir kompensavimo teisinio reglamentavimo tinkamumą ir pakankamumą, prireikus inicijuoti atitinkamus teisės aktų pakeitimus (ataskaitos 4 skyrius, 20–24 psl.);

⁸⁹ Susisiekimo ministerijos 2014-06-19 raštas Nr. 2-2465(133) „Dėl pasitarimo Valstybės kontrolės audito metu nustatytiems dalykams aptarti“.

- Susisiekimo ministerijos apskaitos politikoje papildyti ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos aprašą dėl atsiskaitymų su akcinėmis bendrovėmis Lietuvos paštu ir „Lietuvos geležinkeliai“ (ataskaitos 4 skyrius, 20–24 psl.);
- atsižvelgiant į 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, įpareigoti pavaldžią įstaigą Lietuvos automobilių kelių direkciją perskaičiuoti už 2013 metus Policijos departamentui skiriamą nepanaudotų lėšų dalį iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, ir iš departamento pareikalauti grąžinti susidariusį skirtumą direkcijai (ataskaitos 3.1 poskyris, 3.1.2 skirsnis, 11–13 psl.);
- įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Lietuvos automobilių kelių direkciją, kad valstybės įmonėms nutiesti nauji keliai ir kelių rekonstravimo darbai būtų perduodami teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 3.5 poskyris, 16–17 psl.).

Šios rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 3 priedą).

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Giedrė Piktelytė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2013-07-24 pavedimą Nr. P-20-3

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Giedrė Piktelytė (grupės vadovė)

Jolanta Dvinelytė

Arydas Laurinkevičius (nuo 2013-09-11)

Toma Pacevičiūtė (nuo 2013-11-05)

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Susisiekimo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų vykdomos programos

Eil. Nr.	Programos kodas	Programos pavadinimas	Patvirtinti asignavimai tūkst. Lt	Panaudoti asignavimai tūkst. Lt
1.	01.08	Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimas	100 436,7	88 809,9
2.	01.09	Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas	1 612 935,9	1 594 537,6
3.	01.10	Susisiekimo vandens keliais užtikrinimas	151 256,0	134 479,7
4.	01.11	Susisiekimo geležinkeliais užtikrinimas	464 069,0	386 334,2
5.	01.12	Civilinės aviacijos veiklos priežiūra bei skrydžių saugos ir saugumo užtikrinimas	16 515,0	15 763,1
6.	02.01	Informacinės visuomenės plėtra	161 304,0	150 813,8
Iš viso (1+...+6)			2 506 516,6	2 370 738,3

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
2 priedas

Teisės aktai

Teisės aktai, kuriais vadovaudamiesi atlikome audito procedūras ir funkcijų vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus:

- Audito planavimo etape:
 1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-10-13 nutarimas Nr. 1480 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“.
- Veiklos sritis
 2. Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymas.
 3. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas.
 4. Lietuvos Respublikos pašto įstatymas.
 5. Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymas.
 6. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksas.
 7. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas.
 8. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas.
 9. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas.
 10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-04-21 nutarimas Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos Kelių priežiūros ir plėtros programai finansavimo įstatymo įgyvendinimo“.
 11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-01-16 nutarimas Nr. 28 „Dėl valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčių valstybės įmonių savininko teisių ir pareigų įgyvendinimo“.
- Išlaidų sritis
 12. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
 13. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
 14. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas.
 15. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas.
 16. Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
 17. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas.
 18. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas.
 19. Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2013 metais įstatymas.
 20. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas.
 21. Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymas.
 22. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas.
 23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
 24. Lietuvos Respublikos 2013-02-13 nutarimas Nr. 144 „Dėl 2013 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“.
 25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 214 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2013 metų sąmatos patvirtinimo“.

26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-04-10 nutarimas Nr. 309 „Dėl 2013 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“.
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-16 nutarimas Nr. 536 „Dėl valstybės ir savivaldybės įmonės turto vertės padidėjimo registravimo įmonės savininko kapitalo ar turto, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyje tvarkos aprašo patvirtinimo“.
28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-29 nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.
30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 nutarimas Nr. 919 „Dėl reprezentacinių išlaidų“.
31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-11-05 nutarimas Nr. 1235 „Dėl diplomatinės tarnybos veiklos“.
32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-12-12 nutarimas Nr. 1407 "Dėl Lietuvos Respublikos specialųjų atašė nuostatų patvirtinimo".
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-02 nutarimas Nr. 680 „Dėl Lietuvos Respublikos atstovų kelionių į Europos Sąjungos Tarybos darbo struktūrų susitikimus išlaidų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“.
34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-10-16 nutarimas Nr. 1277 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio 2013-2014 metų veiklos plano patvirtinimo“.
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-12-06 nutarimas Nr. 1592 „Dėl skrydžių, kuriais vežami labai svarbūs asmenys, vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
36. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-06-07 nutarimas Nr. 716 „Dėl nuostolių, patirtų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 1036 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“.
37. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-11 nutarimas Nr. 835 „Dėl nuostolingų periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“.
38. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ir susisiekiimo ministrų 2013-01-25 įsakymas Nr. 1V-57/3-42 „Dėl lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtą Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklių patvirtinimo“.
39. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004-05-14 įsakymas Nr. 1V-167 „Dėl saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo nuostatų ir saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“.
40. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1 K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.
41. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000-07-21 įsakymas Nr. 195 „Dėl valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių patvirtinimo“.
42. Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministro 2013-05-18 įsakymas Nr. 3-280 „Dėl svarbių valstybei vietinės reikšmės kelių (gatvių) tikslinio finansavimo 2013 metų sąrašo patvirtinimo“.

43. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012-03-26 įsakymas Nr. V-68 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų kapitalo investicijoms į vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimą ir taisymą (remontą), planavimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.
44. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2013-03-21 įsakymas Nr. V-126 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti paskirstymo savivaldybėms 2013 metais“.
45. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos vado 2013-05-07 įsakymas „Dėl pasienio kelių priežiūros 2013 metais“.
46. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2013-04-15 įsakymas Nr. V-90 „Dėl 2013 m. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų keliams tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti nacionaliniuose parkuose ir kituose valstybės saugomose teritorijose finansuoti, paskirstymo“.
47. Generalinės miškų urėdijos prie Aplinkos ministerijos generalinio miškų urėdo 2013-05-14 įsakymas Nr. 1B-152 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2013 metų sąmatos lėšų paskirstymo miškų urėdijoms vietinės reikšmės vidaus keliams valstybiniuose miškuose tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti patvirtinimo“.
48. Sutartiniai įsipareigojimai.
 - Turto srityje:
49. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
50. Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas.
51. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimas Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos patvirtinimo“.
52. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimas Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“.
53. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas 2002-12-03 Nr. 1890 „Dėl valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“.
54. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
55. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
56. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-07-04 įsakymas Nr. 201 „Dėl investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašo patvirtinimo“.
57. Susisiekimo ministro 2013-04-09 įsakymas Nr. 3-215 „Valstybės investicijų 2013-2015 metų programoje numatytų 2013 metų transporto, ryšių ir informacinės visuomenės plėtros kapitalo investicijų paskirstymo pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas, projektų vykdytojus ir investicijų projektus sąrašo patvirtinimo“.

Valstybinio audito ataskaitos

„Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/Kome ntarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Užtikrinti, kad kitiems subjektams valstybės biudžeto asignavimai būtų planuojami ir skirstomi teisės aktų nustatyta tvarka	Susisiekimo ministerija	Pakartotinai bus kreiptasi į Finansų ministeriją dėl išaiškinimo dėl lėšų priskyrimo atitinkamiems biudžetinių sąmatų ekonominės klasifikacijos eilutėms.	2014 m. IV ketv.
2.	Imtis priemonių, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos vykdymas būtų finansuojamas atsižvelgiant į faktines įmokas į biudžeto (išdo) sąskaitą	Susisiekimo ministerija	Bus įpareigota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos suderinti su Finansų ministerija lėšų, skiriamų KPPP finansuoti surinkimo prognozes ir tai įvertinti teikiant mokėjimo paraiškas.	2014 m. IV ketv.
3.	Imtis priemonių, kad Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtų Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklėse būtų numatyta atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarka	Susisiekimo ministerija	Bus parengtas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57/3-42 „Dėl Lėšų, gautų iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, skirtų Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos informacijai, gaunamai šia įranga, apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, naudojimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų taisyklių pakeitimas.	2015 m. II ketv.
4.	Įgyvendinant valstybės biudžeto lėšų naudojimo su valstybės įmone Vidaus	Susisiekimo ministerija	Bus kreiptasi į valstybės įmonę Vidaus vandens kelių direkciją su	2014 m. IV ketv.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	vandens kelių direkcija sutarties nuostatas, iš valstybės įmonės pareikalauti grąžinti ministerijai ne pagal paskirtį 2013 m. panaudotas 485,4 tūkst. Lt lėšas		įpareigojimu ne pagal paskirtį panaudotas lėšas grąžinti į valstybės biudžetą.	
5.	2013 m. valstybės įmonei „Kauno aerouostas“ perduotomis lėšomis – 310,0 tūkst. Lt padidinti įmonės savininko kapitalą	Susisiekimo ministerija	Atsižvelgiant į tai, kad valstybės įmonė „Kauno aerouostas“ yra pertvarkoma, bus parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės įmonės Lietuvos oro uostai savininko kapitalo didinimo“.	2014 m. IV ketv.
6.	Imtis priemonių, kad investicijų projektai būtų rengiami ir tikslinami teisės aktų nustatyta tvarka	Susisiekimo ministerija	Bus parengtas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, skirtų kapitalo investicijoms į vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimą ir taisymą (remontą), planavimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V-68, pakeitimas.	2014 m. IV ketv.
7.	Įvertinti įsiskolinimus akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ už ankstesnių laikotarpių bendrovės turėtas viešosios geležinkelių infrastruktūros turto registravimo išlaidas ir juos užregistruoti buhalterinėje apskaitoje	Susisiekimo ministerija	Bus peržiūrėtas teisinis reglamentavimas ir prireikus, patikslinti/papildyti esantys teisės aktai.	2015 m. II ketv.
8.	Įvertinti akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“ pavestų funkcijų ir kompensavimo teisinio reglamentavimo tinkamumą ir pakankamumą, prireikus inicijuoti atitinkamus teisės aktų pakeitimus	Susisiekimo ministerija	Bus peržiūrėti teisės aktai susiję su AB „Lietuvos geležinkeliai“ pavestomis funkcijomis ir įsipareigojimų kompensavimu, esant reikalui, inicijuoti teisės aktų, reglamentuojančių kompensavimo mechanizmą, pakeitimai.	2015 m. II ketv.
9.	Susisiekimo ministerijos apskaitos politikoje papildyti Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos	Susisiekimo ministerija	Bus peržiūrėtas teisinis reglamentavimas ir prireikus bei suderinus su Finansų ministerija, bus	2015 m. IV ketv.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/Priemonės/Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	tvarkos aprašą dėl atsiskaitymų su akcinėmis bendrovėmis Lietuvos paštu ir „Lietuvos geležinkeliai“		patikslinti/papildyti esantys teisės aktai.	
10.	Atsižvelgiant į 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, įpareigoti pavaldžią įstaigą Lietuvos automobilių kelių direkciją perskaičiuoti už 2013 metus Policijos departamentui skiriamą nepanaudotų lėšų dalį iš sumokėtų ar išieškotų baudų už nustatyto greičio viršijimą, užfiksuotą valstybinės reikšmės keliuose įrengta stacionariąja Kelių eismo taisyklių pažeidimų fiksavimo įranga, ir iš departamento pareikalauti grąžinti susidariusį skirtumą direkcijai	Susisiekimo ministerija	Bus įpareigota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos numatyti, kad skiriant finansavimą Policijos departamentui atsižvelgti į proporcijas, kurias numato Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.	2014 m. IV ketv.
11.	Įpareigoti ministerijai pavaldžią įstaigą Lietuvos automobilių kelių direkciją, kad valstybės įmonėms nutiesti nauji keliai ir kelių rekonstravimo darbai būtų perduodami teisės aktų nustatyta tvarka	Susisiekimo ministerija	Bus įpareigota Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos stiprinti biudžeto lėšų naudojimo kontrolę, teisės aktais nustatyta tvarka perduoti valstybės įmonėms nutiestus naujus kelius ir kelių rekonstravimo darbus.	2014 m. IV ketv.
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane numatytais terminais: Susisiekimo ministerijos Biudžeto ir valstybės turto valdymo departamento direktorius Saulius Kerza, tel. (8 5) 239 3847, el. p. saulius.kerza@sumin.lt				

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
 4 priedas

Viešinimo paslaugų pirkimo sutarčių suvestinė

Eil. Nr.	Paslaugos tiekėjas	Sutartis arba darbų atlikimo aktas				Viešojo pirkimo užduotis				
		data, Nr.	vertė, Lt		objektas	data, Nr.	kategorija, BVPŽ kodas	objektas	numatomos sudaryti sutarties kaina su PVM, Lt	pirkimo būdas
			su PVM	be PVM						
1.	Tiekėjas 1	2013-02-02, 2013-02-04 paslaugų perdavimo-priėmimo aktai (žodinė sutartis)	7 000,00	5 785,12	Informacinė reklaminė medžiaga, išspausdinta dienraštyje „Lietuvos žinios“: „Europinius pinigus pasiryžę gelbėti kelininkai“; „Pataisa graso pribaugti šalies kelius“	2013-01-21, Nr. 8-17	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	7 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-08-30 2013-09-04 paslaugų perdavimo-priėmimo aktai (žodinė sutartis)	8 000,00	6 611,56	Informacinė reklaminė medžiaga, išspausdinta dienraštyje „Lietuvos žinios“: „Primiršta „Via Baltica“ šaukiasi pagalbos“; „Konferencijos dalyviai kelius vertino palankiai“	2013-08-02, Nr. 8-342	BVPŽ kodas - 22900000-9	Įvairūs spaudiniai	8 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
2.	Tiekėjas 2	2013-06-12 darbų atlikimo aktas	10 000,00	8 264,46	Internetinė publikacija portale www.amplius.lt patalpino informaciją:	2013-06-06, Nr. 8-226	BVPŽ kodas - 79416200-5	Įvaizdžio gerinimo paslaugos	10 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa

Eil. Nr.	Paslaugos tiekėjas	Sutartis arba darbų atlikimo aktas				Viešojo pirkimo užduotis				
		data, Nr.	vertė, Lt		objektas	data, Nr.	kategorija, BVPŽ kodas	objektas	numatomos sudaryti sutarties kaina su PVM, Lt	pirkimo būdas
			su PVM	be PVM						
		(žodinė sutartis)			„Kelių direkcija: tradicijos, pažanga, įvairovė“ (su nuotraukomis)					
		2013-08-29 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	8 000,00	6 611,57	Internetinė publikacija portale www.sauguskelias.eu patalpino informaciją: „Saugaus eismo švietėjiškai veiklai vystyti - naujos technologijos“, „Vasaros darbymetis Žemaitijos keliuose“ ir „Vilniuje pasibaigė Baltijos šalių kelininkų konferencija“ (su nuotraukomis)	2013-08-21, Nr. 8-356	BVPŽ kodas - 22900000-9	Įvairūs spaudiniai	8 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		Paslaugų pirkimo 2013-10-04 sutartis Nr. S-727	96 000,00	79 338,84	Įvairiose žiniasklaidos priemonėse pateikti ne mažiau 20000 kv. cm apimties informacijų su spalvotomis nuotraukomis apie LAKD organizuojamus ir koordinuojamus priežiūros ir plėtros darbus valstybinės reikšmės keliuose	2013-09-23, Nr. 8-378	BVPŽ kodas - 79634000	Profesinio orientavimo paslaugos	96 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa

Eil. Nr.	Paslaugos tiekėjas	Sutartis arba darbų atlikimo aktas				Viešojo pirkimo užduotis				
		data, Nr.	vertė, Lt		objektas	data, Nr.	kategorija, BVPŽ kodas	objektas	numatomos sudaryti sutarties kaina su PVM, Lt	pirkimo būdas
			su PVM	be PVM						
3.	Tiekėjas 3	2013-04-12 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-04-09, 21:15 val. laidoje "Reporteris"	2013-04-02, Nr. 8-107	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	6 666,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-05-31 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-05-31, 21:15 val.	2013-05-30, Nr. 8-214	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	6 666,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-08-27 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-08-26, 21:15 val.	2013-08-02, Nr. 8-343	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	6 666,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-10-31 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-10-30, 21:15 val.	2013-10-23, Nr. 8-411	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	6 666,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-11-26 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-11-25, 21:15 val.	2013-11-19	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	6 666,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-12-27 darbų atlikimo	6 666,00	5 509,09	Pagamino ir ištransliavo 1,5 min. reportažą 2013-	2013-12-02, Nr. 8-476	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė	6 666,00	Mažos vertės pirkimų

Eil. Nr.	Paslaugos tiekėjas	Sutartis arba darbų atlikimo aktas				Viešojo pirkimo užduotis				
		data, Nr.	vertė, Lt		objektas	data, Nr.	kategorija, BVPŽ kodas	objektas	numatomos sudaryti sutarties kaina su PVM, Lt	pirkimo būdas
			su PVM	be PVM						
		aktas (žodinė sutartis)			12-23, 21:15 val.			medžiaga		apklausa
4.	Tiekėjas 4	Paslaugų pirkimo 2013-03-08 sutartis Nr. S-80	60 000,00	49 586,78	Įvairiose žiniasklaidos priemonėse pateikti ne mažiau 15000 kv. cm apimties informacijų su spalvotomis nuotraukomis apie LAKD organizuojamus ir koordinuojamus priežiūros ir plėtros darbus valstybinės reikšmės keliuose	2013-02-22, Nr. 8-53	BVPŽ kodas - 22900000-9	Įvairūs spaudiniai	60 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-09-24 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	7 000,00	5 785,12	Internetiniame portale www.amplius.lt 2013 m. rugsėjo mėn. patalpino informaciją: „Vilniaus pietinis išorinis aplinkkelis: darbų kronika“ (su nuotraukomis)	2013-08-21, Nr. 8-357	BVPŽ kodas - 22900000-9	Įvairūs spaudiniai	7 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		Paslaugų pirkimo 2013-11-15 sutartis Nr. S-773	95 000,00	78 512,40	Įvairiose žiniasklaidos priemonėse pateikti ne mažiau 19000 kv. cm apimties informacijų su spalvotomis nuotraukomis apie LAKD	2013-10-23, Nr. 8-413	BVPŽ kodas - 22300000-3	Kiti spaudiniai	95 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa

Eil. Nr.	Paslaugos tiekėjas	Sutartis arba darbų atlikimo aktas				Viešojo pirkimo užduotis				
		data, Nr.	vertė, Lt		objektas	data, Nr.	kategorija, BVPŽ kodas	objektas	numatomos sudaryti sutarties kaina su PVM, Lt	pirkimo būdas
			su PVM	be PVM						
					organizuojamus ir koordinuojamus priežiūros ir plėtros darbus valstybinės reikšmės keliuose					
5.	Tiekėjas 5	2013-04-26 Perdavimo-priėmimo aktas (žodinė sutartis)	9 922,00	8 200,00	Straipsnio „Valstybės reikšmės keliai aktualūs ir Europai“ rengimas ir publikavimas leidinyje „Europos ritmu“	2013-01-09, Nr. 8-6	BVPŽ kodas - 22462000-6	Komercinė reklaminė medžiaga	10 000,00	Mažos vertės pirkimų apklausa
		2013-11-13 darbų atlikimo aktas (žodinė sutartis)	9 078,00	7 502,48	Publikacija „Vilniuje šurmuliavo 28-oji Baltijos šalių kelininkų konferencija“ išspausdino leidinyje „Europos ritmu“	2013-08-08, Nr. 8-344	BVPŽ kodas - 22900000-9	Įvairūs spaudiniai	9 078,00	Mažos vertės pirkimų apklausa

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos
 susisiekimo ministerijoje atlikto
 finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 5 priedas

Raštai Susisiekimo ministerijai ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Nr.
1.	Susisiekimo ministerija, Finansų ministerija	Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-05-28	S-(20-3331)-1427
2.	Susisiekimo ministerija	Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-27	S-(20-3331)-1668
3.	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnyba	J.Basanavičiaus g.36/2, 03109 Vilnius, Kareivių g. 1, 08221 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų	2014-04-03	S-(20-3331)-1021
4.	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	J.Basanavičiaus g.36/2, 03109 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-30	S-(20-3331)-1705
5.	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	J.Basanavičiaus g.36/2, 03109 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-07-14	S-(20-3331)-1931
6.	Lietuvos pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerija	Gedimino pr. 26, 011404 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2014-06-27	S-(20-3331)-1667

Raštai kitoms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Adresas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Nr.
1.	Viešųjų pirkimų tarnyba	Kareivių g. 1, 08221 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų galimų viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų	2014-02-14	S-(20-3331)-578